Ч. 93 (195). Należytość pocztową uiszczono ryczałtem. Львів, неділя, 2 грудня 1928 р. Рік III.

НОВА ЗОРЯ

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст. під неділю на 8 ст. АДРЕСА: Нова Зоря Львів, ул. Кльоновича ч. 8. II. пов. — Телефон 4—48.

Передплата в краю: ¼-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном ¼-річно 1 амер. доляр. — Ціна числа 25 сот — Конто П. Щ.: Краків 405.867.

4. WARSZAWA Biblioteka Narodowa Minist. Oświaty

Бурливі сцени у варшавськім соймі

Побито українського посла.

У варшавськім соймі прийшло до бурливих сцен. На засіданню буджетової комісії, жидівський посол Ґрінбавм жалувався, що в Польщі за відомом адміністрації ведеться антисемітська аґітація. На те відповів мін. Складковский, що жиди самі роблять урядови перешкоди і не дають йому здійснити його плянів у жидівській справі. Тоді Ґрінбавм сказав: „якраз так говорив свого часу Столипін!" На те відповів Складковский: „якби я говорив з вами як Столипін, то ви сиділиб тихо!" По промові Чапінського іменем клюбу ББ. пос. Стапінський зложив таку заяву: „В промові пос. Ґрінбавма чули ми зворот образливий для польського міністра. Заявляю, що порівнання польських міністрів з російськими типу Столипіна все зустріне остру відповідь з нашої сторони."

До далеко гіршої сцені дійшло між українським пос. Хруцьким і польським пос. з „одинки" Полякевичем. На засіданню комісії budж. сказав у дискусії пос. Целевич: „Навіть ґр. Уваров заявив у своїм часі, що не вільно дразнити почувань того польського покоління, котре брало участь у повстанню". У нас не поступається навіть після вказівок ґр. Уварова. — Пос. Полякевич: „То не відноситься до Українців". — Пос. Хруцький: „В такім разі ви не доросли навіть до Уварова, тільки до жандармів"! По засіданню пос. Полякевич в товаристві кількох послів з „одинки" поспішив за пос. Хруцьким і сказав до нього на коридорі: „якби ви були Поляком і якби того не використано до національної боротьби, то я вибивби вас по обличчу, а так жадаю, щоб ви се відгавкали на комісії!" Обурений тим пос. Хруцький відповів: „Варят!" Тоді пос. Полякевич двічи вдарив його в лице і пішов. Пос. Хруцький: „От польскі методи!"

По тім дійсно обурюючім інциденті три партії польської лівиці зложили заяву проти таких метод, а українські заповіли остру декларацію.

Король Анґлії тяжко хорий

Маси народа облягають королівську палату.

По депешах про поправу здоровля анґлійського короля наспіли вісти, що він тяжко хорий на запалення легких, котре у нього появилося вже другий раз. Горячка росте. Довкруги Букінґгемської палати, де лежить хорий король, збираються великі товпи анґлійського народа, котрі облягають палату днями й ночами, очікуючи вістки про стан здоровля монарха. Перед палату без уговку заїзджають авта, з котрих висідають визначні Анґлійці, які хочуть особисто довідатись про висоту температури короля. Вся королівська родина зібрана в палаті, з виїмком найстаршого сина і престолонасдідника, котрий тепер відбуває подорож по Африці. Він одержав наказ від хорого батька, щоб не переривав собі подорожи, поки його не завізвуть до Лондону.

Католицький університет в Зальцбурґу

Отворення фільософічного факультету.

З приводу торжественного отворення папського фільософічного Інституту відбувся в Зальцбурґу великий зїзд катол. епископів і мужів науки. Зїзд розпочався торжественним Богослуженням в катедрі, котре відправив кардинал Піфль з Відня. Проповідь виголосив кард. Фавльгабер з Мюнхену. Присутні були всі епископи Австрії й канцлер о. Зайпель. По полуд відбулися в великій салі університету збори, на котрих канцлер о. Зайпель виголосив промову про великий зріст катол. науки й повідомив про управнення, дані катол. факультетам, надавати університетські степені.

Дивні й таємничі появи

З Лондону депешують: Лябораторія Родес'а і Ко оповіщує, що сими днями сталося у неї ось що: Шеф інжінір Кестман робив з другим інжиніром досвіди з сильною електричною струєю. Наразі над динамомашиною появилася синя блискуча куля, котра перемінилася на очах в жіночу руку таку виразну, що на ній можна було відріжнити кожду лінію. Та дивна й таємнича поява тревала около 10—15 секунд. Три дні пробували інжинірі викликати щось подібне, але надармо. А 4-того дня на тім самім місци показалася при досвіді людська голова, що блистіла в синім світлі, напів прислонена. Сим разом поява тревала довше так, що ту появу сфотографовано. Ніякого вияснення дивних появ вони не в силі дати.

(На вістку про се повідомляє преса, що подібні появи лучилися в останніх 18 місяцях в трох містах — у Фрайбургу, Шенектеди в Америці, а тепер в Лондоні. Пояснень — ніяких).

Зарібки в Европі

Міжнародне Бюро Праці в Женеві оповістило індексову таблицю зарібкових платень у великих містах Европи, означивши цифрою 100 платні в Лондоні. Копенгага має 108, Стокгольм 88, Амстердам 85, Берлін 71, Париж 56, Мадрит 54, Брукселя 49, Прага 47, Відень 45, Рим 43, Лодзь 41, Варшава 40.

ПОЛІТИЧНІ НЕКОНСЕКВЕНЦІЇ

В РІШАЮЧИЙ ЧАС.

I.

Російська революція 1917 визволила українську інтеліґенцію в Австрі з внутрішнього психольоґічного конфлікту*), який назрівав здавна, а скристалізувався в осени 1916, по польській проклямації центральних держав. Він довів до основного заперечення початкової орієнтації (перемога центральних держав й ослаблення, як не упадок, Росії) і до практичного засвоєння значною частю Українців ідеольоґії ненависних раніше москвофілів... Дарма що вона, ся нова ідеольоґія, не сепарувала нас від Польщі, котра в цілости малаб була увійти в склад Росії. Тепер, по революції, дві перспективи манили нас: 1) відокремлення Польщі від Росії в дусі заяви нового російського уряду; 2) зміна московської політики супроти України в дусі рівноправности або й автономії. Нове, сим разом уже українське, москвофільство мало шлях промощений. Зворот сей, як у політично недозрілих людей звичайно водиться, виявлявся в передчаснім висловлюванню своїх почувань, досі більш-менш старанно скриваних, — в явнім бажанню перемоги антанти, хоч ніхто не вмів сказати, чи і як та перемога поправить політичне становище української Галичини. Приклад Холмщини, що за неї вже тоді „наша політика вела завзяту паперову війну перед окупаційними владами, австрійською і німецькою, та факт, що її явно вирікся перший революційний уряд Росії, - мали бути поважною осторогою перед ілюзіями. На жаль не були.

Загіпнотизована російською революцією, яка з самого початку показалася патольоґічною, та її рефлєксами на Україні, більша часть нашого громадянства, здавна навчена брати бажання за дійсність, цілком загубила здібність належито оціняти міжнародну ситуацію, а про доцільне використовування її й не казати! Опоюючись описами соломяних огнів на Україні, що у політично досвідних людей мусіли викликати радше неспокій ніж ентузіязм, наш політичний провід прогайнував і цілий 1917 рік і не зробив буквально нічого, щоб антанту, виратовану саме Америкою з крайної небезпеки, зацікавити австро-українською справою, хоч усі инші австрійські народи заздалегідь подбали про таку реасекурацію,

Що за причина, що тогочасне антантофільство виявлялося у всіх приватних розмовах, у парляментарних заявах і, в межах цензурних умов, у пресі — значить усюди там, де радше добре було заховати дискрецію, натомість не було сліду його там, де воно було необхідне — в західній Европі?

*) Гл. статтю „До психольоґії листопадових днів" у 91 ч. „Нової Зорі".

Одна причина -- то ілюзія, буцімто російська Україна схоче, зуміє і зможе се зробити за нас і для нас; друга — важніша і рішаюча — то політична заздрість наших політичних провідників. Вони самі, очевидно, в тогдішних обставинах подвійної політики вести не могли, і взагалі ко‹да політика вимагає чесности; вина тих провідників була в тому, що вони не допускали до того, щоб побіч них завязалася акція для використання инших вартостей і можливостей, ніж ті, до яких була й мусіла бути приноровлена наша політика по сім боці боєвої лінії. На такім ґрунті виріс і зацвив той паралітичний пасивізм політичний, що всю надію покладає на якісь гіпотетичні космічні сили, а від себе вимагає лише безоглядного послуху провідникам під гаслом „одноцільного фронту“ в ... голословних заявах і погрозах на всі боки, — пасивізм, з якого й досі не судилося нам вийти.

Зразок нашої траґікомічної чи радше комітраґічної ситуації: антанта вже в літі 1917 махнула рукою на Росію і почала думати над відбудовою Польщі не по Буг, а по Дніпро; в осени т. р. большевики заволоділи Московщиною; їхня пошесть кинулася з елєментарною силою на Україну; Центральна Рада подібніша була до збору лунатиків ніж до суверенної державної влади, — а тимчасом наше громадянство поводилося так, неначеб у його руках лежало рішення про війну і мир в Европі.

II.

Берестейський мир, заключений Центральними державами з нереальним уже українським урядом, та інтервенція тих держав на Україні проти большевиків, зробили величезне враження на українськім громадянстві в Галичині і здавалось на якийсь час привернули його колишнє довіря до доброї волі центральних держав. Одначе й тепер промовляло з нас не так зрозуміння спільних інтересів і спільної долі, як мабуть розрив центральних держав з Поляками — використаний заразже антантою. Можна сумніватися тепер, чи на всій соборній Україні було пів тузина таких людей, які по берестейськім мирі як слід зрозуміли ризиковне становище української справи: або наші дуже прононсовані вже союзники і покровителі переможуть і з ними ми проскочимо в сімю політичних націй, або вони разом з нами полетять у пропасть. По другім боці фронту, як сказано, ми не мали, зглядно не здобули, жадної прихильної душі...

Що в таких обставинах булоб зробило инше політично розвитіше громадянство? Инші булиб напевно завели тактичний поділ праці: наддніпрянська частина одержалаб наказ швидкого державного будівницва при допомозі окупаційних сил, галицька натомість, акцентуючи безупину власне змагання до с в о є ї самостійности, шукалаб заграницею контакту з антантою. У нас не сталося ні се, ні те, чи пак — як шо робилося, то якраз всупереч зазначеному правилу: Саботуючи, під ріжними гаслами, державне будівництво на Наддніпрянщині, Українці сподівалися здобути ласку антанти, що гнівалася на них за „зраду“. А Галичане щиро помагали своїм землякам у тих ніби-хитрих, а в дійсности самогубних рахунках. Такими льоґічними шляхами вспіли ми в другій половині 1918 р. повернути назад до ранішої віри, що щаслива розвязка української справи вимагає тільки погрому центральних держав і більше нічого..,

Як се було можливе? — спитає сьогодні молодший читач. Для успокоєння його і для доказу, що й масове божевілля не цілком полишене методи, треба пригадати, що наша політична наївність того часу була побудована на двох китах: 1) На романтичній вірі, що „прав‹а“ і „справедливість“ мусять заразже перемогти і що ніякий міжнародний ареопаґ не може знехтувати наших прав; 2) на найбільшій містифікації нашого віку — на т. зв. Вильсонівських ідеях.

Якщо були які жертви того американського гумбуґу, то передовсім Українці. Хоч у численних і довгих посланнях і заявах американського президента не було ні одного словечка про нас; хоч ніде в них не була сформулована доктрина необмеженого права самоозначення всіх племінних індивідуальностей — наші провідники проклямували Вильсонівські „пункти“ новим євангельським одкровенням. Чому? Мабуть тільки тому, що в однім із тих пунктів була мова про необхідність відбудови Польщі з усіх безперечно польських земель і з доступом до моря.

З такого політичного сну збудив нас лоскіт, з яким почала валитися австрійська державна будівля, а виринали контури історичної Польщі — збудив нас неприготованих і безрадних...

К. б.

—o—

На одяги осінні і зимові, на плащі, раґляни і верхи футер

наймоднійші матерії

ВОВНЯНІ

анґлійські і бєльські першорядної якости, як **камґарни, дублє, анґлійські шевіоти і т. д,**

всякі підшивки й додатки

поручає детайлічно

по фабричних цінах

відомий з дешевости христ. маґазин

ГУРТІВНЯ ТЕКСТИЛЬНА

45 ЛЬВІВ РИНОК 45

329 **Догідні умови сплати.** 18—20

Переворот в текстильнім промислі

Птичка показала новий шлях анґлійському промислови.

Лондонський „Обсервер“ приносить таку вість: Анґлійський текстильний промисл буде незабаром в силі побити всяку конкуренцію зовсім новим, дешевим продуктом, котрий заступить бавовну. Прийшло до того так: Ще літ тому 8 відкрили урядники „Інґліш Коттон Продокшен“ у Британській Ґуяні птицю, котра рвала дзьобом якусь ростину і робила з неї гніздо, немов з бавовни. Матеріял з того гнізда і ту ростину докладно розсліджено й опісля зачали ту ростину плекати. Вона принялася дуже добре й дійшла до 7 стіп висоти. Та ростина заступить дорощу від неї бавовну і дається дешевше закрасити всіми красками, бо втягає в себе тільки третину тої скількости фарб, яку втягає бавовна. Опріч того можна її знаменито лучити з шовком і вовною. Ціна нової штучної бавовни буде на фунті (454 ґрамів) 1 шілінґ дешевша від ціни правдивої бавовни — і тою дешевістю випре нова матерія бавовну.

—o—

Повістевий фейлетон „Нової Зорі“ з дня 2. XII. 1928 79

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

Українська історична повість з 16. століття.

— Давно-давно Твоя розумна прапрабабка, Царю, жена султана Ертоґрула, сама кляч для дітей своїх доїла, сама харч для мужа свого пекла і варила. Нема в тім, що робить султанка Ель Хуррем, ніякого пониження, відповів Кемаль Пашасаде. А Пашкепрізаде як луна повторив його слова:

— Давно-давно Твоя розумна прапрабабка, Царю, жена султана Ертоґрула, сама кляч для дітей своїх доїла, сама харч для мужа свого пекла і варила. Нема в тім, що робить султанка Ель Хуррем, ніякого пониження.

Султан відітхнув. Бо вже з досвіду знав, яка важка боротьба з суєвірям і привичкою людських думок і очей. Знав, що часом лекше здобути найбільшу кріпость, ніж переломати оден людський погляд тоді, коли нема на чім опертися в минувшині.

Незабаром у всіх мечетах Стамбулу славили хатіби жінку Ертоґрула і ставили за взір всім жінкам правовірних мослемів. А обурення, яке закипіло проти молодої султанки Ель Хуррем, зачало переходити в подив і пошану. Бо змінчива думка кождого народу, змінчива більше ніж филя на морських безвістях. І благословенні ті, що протиставляють їй свою думку і своє діло, коли се роблять в почуттю своєї правости.

Щойно тепер не боялася султанка Ель Хуррем в уяві своїй представляти собі свого сина Селіма на престолі султанів. Була вся потрясена тою блискучою мрією. Червона кров била їй до очей.

Але що зробити з первородним сином Сулеймана від иньшої жінки?... Знала, відчула й розуміла, що законодавець Османів не уступить в сій справі так, як уступив в инших. Знала твердий і споконвічний закон Османів, святий для всіх мослемів від краю до краю величезної держави Султана Сулеймана, намісника Пророка на землі.

Мов пекуча іскра впала у серденько султанки Ель Хуррем. Впала і пекла, ґоріла і щеміла і полумям палючим до головки йшла. А султанка Ель Хуррем бігла до колиски сина Селіма...

Ой, колисала 'го, повивала, в білі муслини спати клала, в яснії очка заглядала, в маленькі ручки цілувала. І страшне діло задумала — при золотій колисці сина, як усміхалася дитина, в прекрасній кімнаті, в марморній палаті, в цісарськім саді, над морем чудовим, над Рогом Золотим, що весь кипів життям і сіяв під синим небом, у блиску Божого сонця.

Бо свобідну волю дав Господь людині — до добра і зла. А хто відразу не опреться злому, того воно захопить, як огонь захоплює дім. І тоді нестримно дозріває овоч думки людини, як дозріває буря, зірвана хмарою.

VI.

На другий день, як утопили в Босфорі чорного Гассана, зустрілися улєми Мугіеддін Сірек і Кемаль Пашасаде у передсінку Гаґії Софії, найбільшої мошеї в цілім Царгороді.

Перший промовив Мугіеддін Сірек:

— Чи то правда, що ти, о приятелю, був з Пашкепрізадем в султана Сулеймана — нехай живе вічно! — і що ви відкрили йому таємницю про його прапрабабку, жену султана Ертоґрула?

— То правда, о приятелю, що я з Пашкепрізадем був у султана Сулеймана — нехай живе вічно! — але то неправда, що ми відкрили йому таємницю про його прапрабабку,

НА АКТУАЛЬНУ ТЕМУ

ТЕОРІЯ А ПРАКТИКА. Часописи донесли, що дня 8. жовтня с. р. відбулась у Львові конференція Епископів усіх трьох католицьких обрядів Галичини. Головною точкою нарад була постанова Апостольської Столиці, на основі котрої новоженці, що належать до ріжних католицьких обрядів, не сміють зміняти свого обряду — хіба за спеціяльним дозволом тоїж Столиці. Учасники конференції рішили згідно, що ця постанова Апостольської Столиці, мусить бути перестеріґана як найточніше. Так донесли часописи — бо в урядовій дорозі до днесь священьство не одержало близших вказівок. А в практиці ось як буває: Являється в канцелярії парохіяльній батько і просить о видачу метрики для своєї доньки — котра має виходити замуж за латинника — з тим одначе, щоб оповіди були голошені лишень в костелі і щоб там відбулось вінчаннє — з поминенням церкви — бо так собі желає наречений!.. Зрозуміла річ — по відповіднім поясненню — жаданню сему відмовлено і метрики не видано. Про дальший хід справи говорять отсі документи:

Starostwo Drohobycz 4. IX. 1928. L. 15059. S. U. — Staje Julja Orjanówna urodzona 28. II. 1905 w Stebniku, córka Jana i Tatjanny i żali się, że gr.-kat. urząd parafialny bez zapodania powodów wzbrania się jej wydać metryki urodzenia — prosi przeto o odpowiednie zarządzenie. — Drohobycz, 4. IX. 1928. — Tak zeznałam Orjanówna Julja.

Starostwo, Drohobycz L. A. 15059. — Do Urzędu paraf. w Stebniku. Upraszam o udzielenie mi w terminie do dni 3 ex offo metryki urodzin Julji Orjan ur. w r. 1905 (підпис).

Уряд парох. доніс, що відповідно до зарядження Ап. Столиці і ухвали конференції Епископату — метрики видати не може. За кілька днів являється урядник Староства і предкладає такий документ:

Starostwo Drohobycz L. 15059/3 z 23. X. 1928. — W sprawie odpisu metryki dla Julji Orjanównej, upoważniam niniejszem delegowanego urzędnika do sporządzenia odpisu metrykalnego na miejscu na koszt upornego — któremu za odbytą drogę wypłacić należy 10 zł. oraz za każdy dzień czekania po 5 zł.

Тимчасом латиньський священик б е з м е т р и к и голосив оповіди — а здобувши в сей спосіб метрику, звінчав парохіянку гр.-кат. обряду! — П. М.

В і д Р е д.: Вказано, щоб дотичний парох цілу ту справу представив докладно на письмі свому Ординаріятови.

—o—

ОСИП СТЕФАНОВИЧ раньше **РОМАН ЗУБИК** — **ЛЬВІВ, вул. Галицька ч. 16.** поручає **новости для Пань, сукна на мужеські одіння. Анґлійські крепи на реверенди і папістики для П. Т. Отців.** 247 25—30

З РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ

Зречення Еп. Будки. З достовірного джерела інформують нас, що Преосвященний Никита, владика гр.-кат. Церкви в Канаді, зрікся свого уряду в Канаді.

Місійні відчити через радіо. Два рази на місяць передаватиме варшавська радіостація як трансмісію познанської стації місійні відчити. Один такий відчит вже був 26. XI., слідуючий на тему: „З місійної ниви“ буде переданий як трансмісія з Познаня 6. XII. в год 5·35. Мета відчитів — спопуляризувати місійну акцію й познайомити загал з її завданнями.

Отворення дому студій в монастирі ОО. Василіян в Малім Березнім (Підк. Русь). 27. X. ц. р. перенеслися до малоберезнянського монастиря молоді василіянські питомці-гуманісти, де від сеї пори мають бути приміщені низші студії зреформованої Карпаторуської провінції Василіянського Чина. По переведенню потрібних направ і адаптацій при ласкавій допомозі жичливих людей уряджено там дім студій для молодого приросту василіянського. На разі найшло в згаданім монастирі приміщення 10 зреформованих Василіян. Згодом прийде їх більше. Нехай Господь благословить новому культурному і науковому центрови на ужанській долині, щоб із нього вийшли ревні й мужні працьовники на церковному й народньому полі.

Крематорії в Польщі? Католицька Церква виразно противна паленню тіл померших. Одначе в католицькій Польщі мабуть таки будуть заведені крематорії. Саме тепер варшавська преса принесла вістку про проєкт нового закона, про хоронення тіл померших, котрий приготовляє мін. внутр. справ. Вправді цей закон приймає спосіб погребання тіл в землі як засадничий, проте має бути допущене і палення тіл, коли таке домагання зазначено в завіщанню небіщика, та за дозволом адміністраційних і судових властей.

ПОЛІТИЧНІ ВІСТКИ

НОВЕ АНГЛО-ЯПОНСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ. З Токіо доносять: Півофіціяльний орґан „Ніші-Ніші“ приніс сензаційну статтю п. з. Віднова англо-японського порозуміння. В статті сказано, що в часі коронаційних торжеств ґр. Ушіда зложив звіт з подорожі по Европі. Він ствердив, що в Лондоні дали йому до зрозуміння, що найтісніша співпраця з Японією в міжнародних справах булаб для Анґлії дуже пожадана. Особ‹иво на терені Китаю. Може бути, що з огляду на Америку новий договір не матиме назви „союза“, одначе порозуміння буде дуже тісне. Більшість японської опінії відноситься до тої думки дуже прихильно.

РУМУНІЯ. З Букарешту доносять, що румунська нац. мужицька партія, котрої провідник Маню є тепер при владі, заключила виборчу угоду з Німцями й соціял-демократами. На основі тої угоди 12 німецьких і 9 с.-дем. кандидатів знайдеться на лісті урядової партії. — Торжества з приводу зєдинення Румунії переніс уряд з 1, грудня, на май 1929 р. В часі свята буде проголошена амнестія.

ЮГОСЛАВІЯ. Б а ч в а н с ь к і У к р а ї н ц і д о м а г а ю т с я р і д н о ї м о в и в ш к о л а х. Загребська „Народна Політика“ повідомляє, що в Бачці відбуваються віча з домаганням, щоби в новім шкільнім законі була заґарантована „рівноправність руської мови в руських школах і щоб релігії вчили священики“. Відповідні резолюції посилають державним і церковним властям.

ПОЛОТНА **Іван Рідль** **Львів** **вул. Академічна 2.** 267 44—50 г

жену султана Ертоґрула, бо відкрив її мені Пашкепрізаде, а я відкрив султанови.

— Благословенне хай буде імя Алагга! Може все те замішання скінчиться на смерти Агмеда-баші й одного евнуха!...

— Може скінчиться.

Так думали улєми Мугіеддін Сірек і Кемаль Пашасаде. Й обидва помилялися.

Небагато днів минуло, як одного вечера з дільниці вельможів затривожено сторожу сераю і велику казарму яничарів дивною вісткою, що підбурена кимсь товпа народа облягає палату вбитого Агмеда-башу і вже проломила огорожу.

Як стій рушили туди відділи яничарів і сіпагів. Але хоч дійшли ще в сам час, не перепинили здобуття палати і знищення її. Начальник яничарів, що дав наказ жовнірам, відперти товпу, впав, тяжко поранений камінням, а військові відділи стояли безчинно, слухаючи криків товпи, що треба знищити гніздо і рід того, котрий хотів украсти сина Падишаха.

І на очах війська розгромлено палату Агмеда-баші та всі будівлі її, а його жінок і дітей витягала розшаліла товпа за волосся на вулиці Стамбулу. І ніхто не знав, що з ними сталося.

Султана не було того дня в Царгороді. А як приїхав, зараз завізвав до себе Кассіма, команданта Стамбулу, товариша своїх діточих забав, котрому довіряв і котрий був дуже привязаний до нього.

— Що сталося в моїй неприсутности? запитав.

— Знищено дім Агмеда-баші. Його жінки і діти лежать поранені.

— Хто се зробив?

— Зробила підбурена товпа.

— А хтож її підбурив?

— Царю, відповів отверто командант Стамбулу, всі сліди вказують на те, що жерело того заворушення ніде инде, тільки в сераю.

— Чи ти припускаєш, що хтось із близьких мені осіб свідомо викликав те недобре діло?

— Того не припускаю. Мої найлучші звідуни не принесли нічого такого, що давалоб підставу до подібного припущення.

— Може боялися щось таке приносити?

— Знаю їх добре і думаю, що сказалиб усе.

Султан задумався і довго думав. І мовчки сидів біля нього приятель з його молодечих літ, командант Стамбулу.

По хвилі Кассім докинув:

— Я думаю, що се самосівний зрив, котрий зродився зі старої ненависти народа до Агмеда-баші.

— Як радиш залагодити ту справу?

— Вона сама залагодиться. Я довго радився з найстаршими людьми, що служать при мені. Всі тої думки, що треба тільки порадити семї Агмеда-баші, щоб виїхала зі Стамбулу, а народови оповістити, що колиб іще раз лучилася спроба таких непорядків, то з волі самого Падишаха не буде помилування.

— І не робиш ніяких доходжень більше?

— Я вже досить доходив. Нічого тут опріч шуму не зробимо.

— Нехай буде і так, сказав Султан. Але другу подібну ворохобню треба буде вже здавити рішучо і безпощадно.

Незабаром семя Агмеда-баші опустила Царгород і все затихло над Золотим Рогом. Султан ні словечка не сказав своїй любій жінці про ту неприємну подію. А вона дійсно не була винна в ній: то тільки злий замір, який кільчився в ній, відчула темна товпа з пристаней і передмість столиці, як відчуває вода, де низ і куди плисти.

(Дальше буде).

СУКНА на убрання мужеські, пальта, футра, плащі й дамські костюми, на реверенди для Всеч. Духовенства, коци — — — — на ліжка і на коні. — — —

ПОРУЧАЄ ФІРМА
ЛЮДВИК РАЛЬСКІ
Львів, Рутовського ч. 7.

352 **Найліпша якість. — Великий вибір. — Ціни фабричні.** 5—10

ВІДОЗВА

До Вп. Всего Українського Громадянства Станиславівщини!

Ч. 1727/3.

Кружок „РІДНОЇ ШКОЛИ“ в Станиславові, який удержує 7. кл. Всенар. школу ім. М. Шашкевича і Ремісн. Промислову Школу, находиться тепер в дуже невідраднім положенні. Причина така: Місячні видатки Кружка на удержання обох шкіл 3300 зол. Із вкладок громадян дістає Кружок місячно 1.300 зол. Таким чином місячний **недобір** виносить 2.000 зол. а то з тої причини, що не всі Громадяне-Українці платять по 1 проц. від своєї платні на „РІДНУ ШКОЛУ“. Старшина Кружка робить всі можливі заходи, щоб обі ті школи вдержати. Однак заходи Старшини підуть на марне, коли Громадяне-Українці не сповнять свойого громадянського обовязку, — це значить не будуть вплачувати **точно** що місяця по 1 проц. від своєї платні. Якщо зза рівнодушности Громадян не зможемо вдержати висше згаданих шкіл, — то вину за це зложимо виключно на брак патріотизму у нашому громадянстві. Тому прохаємо не тільки о **точне** вплачування цілого 1 проц. від своєї платні, але також о приєднування нових прихильників. **СТАРШИНА КРУЖКА.**

Поручене через Епископ. Ординаріят в Станиславові рішенням з 12. X. 1928. Ч. 6001/IV. Товариство

„КАРПАТІЯ“

переводить під найкориснійшими услівями і догідними комбінаціями всякого рода життеві обезпечення.

Все Всеч. Духовенство і укр. Громадянство обезпечує своє життя та життя своїх родин виключно в українськім Товаристві **„КАРПАТІЯ“ Львів, Руська 18. І. п.** 364 4-?

Ілюстрований стінний календар „Рідної Школи“ на 1928 рік розсилаємо з нинішним числом „Нової Зорі“ всім.

Тим, що — відчувши велику вагу хвилі — морально й матеріяльно допомагають „Рідній Школі“ у її великій праці над вихованням молодого покоління, цвіту й надії Української нації. І тим, що досі не цікавилися долею „Р. Школи“. Одним — як вираз подяки за їх поміч для „Рідної Школи“, другим — як припадку на їх найбільший громадянський обовязок, якого вони досі не сповнили.

Гляньте на календар! На йому в коротких словах і числах поданий сучасний стан українського шкільництва під Польщею та представлений дотеперішній доробок „Рідної Школи“. — Це нехай постійно пригадує кожному Українцеві й Українці, кожному українському Товариству, Інституції й Установі на їх обовязок супроти „Рідної Школи“.

Ціни не установляємо ніякої, а добровільні датки (не менші як 50 сотиків від 1 календара) прохаємо прислати залученими чеками на кошти друку цього календара, які ненадійно зросли через знищення першого накладу календаря в часі крівавих подій 1. листопада ц. р. У кого з ріжними часописами назбиралосьби більше календарів, той зволить передати своїм знайомим і спонукати їх, щоби й від себе післали жертви на „Рідну Школу“.

Головна Управа „Рідної Школи“.

РАДІО-АПАРАТИ
найновіших зразків краєвих і заграничних
поручає по приступних цінах і на добрих услівях
ЛЕВ АППЕЛЬ і С-КА
ЛЬВІВ, вул. Леґіонів ч. 1. і 3.
212 г **Кошториси на жадання безплатно.** 29—30

„Марійське Товариство Пань“ і „Товариство Ап. Молитви“
в Перемишлі,
:: при ласкавій співучасти „Перемиського Бояна“ ::
влаштовує
у второк, дня 4. грудня 1928.
в салі „НАРОДНЬОГО ДОМУ“

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

в честь
Св. СВЯЩМЧ. ЙОСАФАТА
з слідуючою програмою:

1. В. Вахнянин: **„Хай дзвони заграють“** жіноч. хор „Марійських дружин“.
2. Вступне слово: ВПр. о Крил. В. Гриник
3. о. Й. Кишакевич: **„Владико Отче“** - діточий хор членів Ап. Мол. школи св. о Ник.
4. П. Штокалко: **„Голгофта“** — деклямація. І. Савка уч. VI. кл. укр. ґімназ.
5. Ол. Кошиць: а) **„На ріках сідохом“** кант. б) **„Радуйся Маріє“** кант. міш. хор Бояна
6. Rossini: **„Віра“** жіночий терцет ВПП Проф. О. Волянська „ „ А. Тарнавська „ „ Г. Дмитришнівна
7. Fr. Schubert: **„Ave Maria“** Tartini: **„Grave et espressivo“** з концерту D-dur Bach: **„Air“** чельове сольо ВПП П. Пшеничка.
8. Gounod: **„Ave Maria“** - сольоспів Всчес. о. Кап. О. Ваврика
9. Дм. Бортнянський: **„Благословен Господь“** концерт — мішаний хор Бояна.

Сольові партії при супроводі форт. ВПП. Дир. Ольги Ціпановської.
Хори під батутою ВПП.: Проф. М. Данилевич „ „ П Волянського „ маґіст прав А. Чубинського
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7·30 ВЕЧЕРОМ.
⅔ Доходу призначено на убогих ⅓ на Інвалідів з визвольної боротьби.

ДОПИСИ

З ПЕРЕМИШЛЯ. (Листопадове свято, відгомін львівських подій, — українська фільма „Тарас Шевченко“).

Десятиліття листопадового зриву й память перших жертв в обороні Рідної землі відсвятковано в Перемишлі в днях 31. жовтня і 1. листопада. При імпровізованій могилі, прикрашеній хрестом, вінками й жовто-блакитними лентами вечером дня 31. жовтня відправив Преосв. Григорій в асисті майже всего місцевого духовенства панахиду по полягліх українських борцях. Співав хор Бояна, почетну сторожу при могилі держали Луговики. Проповідав о. Голинський на тему героїчної любови до Рідної Землі в розумінні католицької Церкви, при чому наводив живі приміри недавніх подвигів наших стрільців. — Тогож дня о год. 8. вечером відбулася в салі Народного Дому Академія зі святочною промовою посла Д-ра Загайкевича, співами й деклямаціями. Слідуючого дня рано відправив о. мітрат Д-р Левицький Службу Божу в асисті діяконів. —

Вістка про львівські події розійшлася вже 2. листопада по цілім Перемишлі. Знайшлися і тут такі, що завидуючи „слави“ львівським корпорантам хотіли демолювати українські установи. В тій цили урядили пізним вечером дня 2. листопада віче під голим небом на ринку. Наміри їх покінчилися нічим ізза — малого числа демонструючих та перешкод зі сторони поліції. Вечерами слідуючих двох днів демонструвала польська молодь по вулицях міста. Наші студенти й ґімназисти ходили тоді без шапок, відважним здирано їх насильно.

„Земя Пшемиска“ з 11. XI. дошкулює санаторам за їх нібито лагідне відношення до Українців та союз з ними в часі останніх виборів до міської ради в Перемишлі. З вдячности за це — пише вона — відспівано в гр.-кат. Катедральній Церкві дня 11. листопада в часі богослуження з нагоди десятиліття польської державности, в приявности представників польської влади, тійже польській державности „вічную память“, а на Народнім Домі вивішено чорну хоругов. Така сама хоругов по донесенням тоїж ґазети повівала того самого дня з вікон мешкання посла Д-ра Загайкевича. —

На днях виставили в кіні „Редута“ фільмову траґедію на 12. актів п. з. „Тарас Шевченко“. Фільм український, виробу Вуфку в Києві. Окремі вистави були для шкільної молоді й селян. Фільм поручений Міністерством Освіти в Варшаві й, як кажуть, навіть звільнений від податків. Голосна рекляма стягла кождого дня многих гостей. Особливож кождий Українець уважав своїм обовязком відвідати виставу, надіючись тут побачити ґенія народу з його любовою до Рідної Землі та її минулого й таким чином знайти для себе розраду серед злоби теперішного дня. Однак сподівання завели. В життю Шевченка змальовані самі чорні картини з додатками чисто більшовицького винаходу, як сцена в палаті Енґельгарда на Свят-Вечір, де Шевченка-хлопчину бють в нелюдський спосіб та викидають на двір, або виступ Ш. уже поета в аристократичнім товаристві, де його буцімто мали приневолювати до пиття алькоголю й иньші подібні сцени... Військова старшина й інтеліґенція змальовані так, як їх представляють висланці аґітпунктів по провінціональних мітінґах. Сам поет серед терпінь і невдач виходить не як поважний Ґеній всеї нації, а революціонер партійно-більшовицького покрою, вічно невдоволений, жадний пімсти, тут і там погрожує противникови — кулаком!... Зовнішний вигляд і манери поета в добі перед засланнєм нагадують нераз просто більшовицького воєнкома. З творів Шевченка висвітлено дуже мало, і се так уложено, щоб відповідало тенденції больш. партії. Нічого нема там про козацьку славу, про любов до Рідної Землі та її минулого, що про них так гарно співав наш поет. Все попсувала тенденція. **Г. П.**

Від Ред.: Про враження з фільми „Т. Шевченко“ маємо й иньші дописи, з котрих дещо помістимо.

—o—

З орґанізаційного життя

ЛАВРІВ, ПОВІТ СТАРИЙ САМБІР. (Довірочна нарада мужів довіря, повіт. і окружн. орґанізаторів УХО-ії). Орґанізаційне життя, в будуючому дусі, йде в нашому повіті вперід. Свідоцтвом сего є це, що небавком, бо в три дні по Заг. сходинах духовенства з повіту, що їх скликала дня 19. XI. с. р. повіт. управа УХО-ії, відбули мужі довіря, повіт. і окружн. орґанізатори тої орґанізації зі Старосамбірщини й Турчанщини разом з орґанізатором з Центрального Комтету: Впр. о. ігум. Т. Галущинським довірочну нараду в Лаврові, дня 22. XI. с. р. Нарада пройшла на викладі центральним орґанізатором нових напрямних в праці над поширенням Укр. Христ. Орґанізації. Напрямні малиб, по вказівкам орґанізатора, відноситись головно до трьох питань: релиґійного, суспільного й політичного. Праця над поширенням Укр. Христь Орґанізації малаб на разі обмежитись до внутрішньої праці: до позискування видніщих і впливовіщих членів з нашої суспільности для основних точок ідеольоґії Укр. Хр. Орґанізації й поширення її орґанів: „Нова Зоря“ і „Правда“. Скромним обідом та гутіркою на теми дня — закінчилась та будуюча нарада й стріча мужів довіря і повіт. та окружн. орґанізаторів зі своїм орґанізатором з Централі. **(вч)**

ЛІТЕРАТУРА — НАУКА — МИСТЕЦТВО

Гр. Квітка-Основяненко

„Батько української повісти“

і його роля в українськім письменстві.

З приводу 150-ліття його уродин.

29. листопада с. р. минуло 150 років від народження Григорія Квітки-Основяненка, „батька української повісти“ й одного з найпозитивніших наших письменників. Гр. Квітка уродився 29. (18.) XI. 1778 р. в родовім маєтку Основі біля Харкова. Він походив з визначного на Слобідській Україні старшинсько-козацького роду. Дід і прадід його були полковниками. Його предки, по жіночим лініям Шидловські, Донці-Захаржевські, Апостоли, Горленки й ин., належали також до найзначніших старшинських родів на Східній Україні. Гетьман Данило Апостол доводився йому пра-прадідом. Гр. Квітка виховувався в родинних традиціях слобідсько-українського старшинства й сі традиції відбилися на його суспільно-політичних поглядах і писаннях.

Від уродження Гр. Квітка був слабою й хоровитою дитиною. Коли мав три чи чотири роки, зовсім осліп. Але будучи 5-літним хлопчиком, чудесно сцілився перед Озерянським образом Божої Матери [1]). Чудо се мало великий вплив на все життя Квітки.

Через хоробливий стан здоровля, Гр. Квітка не одержав систематичної освіти; але пізніше, завдяки читанню та участи в відомім харківськім літературнім гуртку, котрий у 1810-их р. був найзначнішим осередком культурного життя на Вел. Україні, Квітка поповнив прогалини у своїм вихованню. — Маючи 17 років, за порадою лікарів, на бажання своїх батьків вступив до воєнної служби. Але його власні бажання й стремління були зовсім инші: він мріяв стати монахом і присвятити все життя релиґійно-аскетичним подвигам. Звільнившися з війська по кількалітній службі, в 1801 р. вступив до Куряжського монастиря, 8 км. від Харкова, як „послушник“ і пробув там 4 роки, визначаючись точним виконуванням монаших обовязків. Та через слабість здоровля, він не міг бути посвячений у монахи й мусів вернути до дому. Але до кінця життя лишився дуже релиґійною людиною, і всі свої погляди пристосовував до основних християнських засад. — По якімсь часі, по виході з монастиря, К. дуже захопився літературою й театром. Він зорґанізував у Харкові постійний театр б. 1812 р. і був його першим директором. Вінже був одним із основників і редакторів першого в Харкові журналу „Украинскій Вѣстник“, заснов. в 1816 р., дальше основником Шляхетського Дівочого Інституту в Харкові — першої дівочої середної школи на Східній Україні і т. д. — В 1817 р. Квітку вибрали харківським повітовим маршалком дворянства. Становище се займав він 12 років. Потім був совісним суддею, а при кінці життя головою харківської карної судової палати.

Перші твори почав писати ще в 1800 роках, скоро по виході з монастиря. Се були вірші російською мовою, часом дуже майстерно уложені в ріжні штучні форми, — акростихи, любовні „посланія“, жартобливі вірші, тощо. Деякі з них були потім надруковані в журналі „Харьк. Демокрит“ у 1816 р. Але російські вірші Квітки, як і вірші всіх инших Українців, писані по російськи, за винятком почасти одного лише Щербини, не мають літературної вартости й цікаві тільки як перший етап у письменницькій діяльности. — З 1816 р. Квітка почав друкувати — спершу в „Украин. Вѣстн.“. а потім у „Вѣстн. Европы“, видаванім у Москві теж слобожанином Каченовським [2]) — гумористичні та сатиричні „листи“, в котрих иноді досить дотепно змальовував образки з життя східно-українського шляхетства, урядників, тощо. В однім з тих „листів“ Кв. росповів про своє щасливе одружіння з Анною Вульф, котра ціле життя його була його вірною приятелькою й помічницею в його літературній праці [3]). — В 1822 р. надруковані були в „Вѣстн. Европы“ — „Малоросійські анекдоти“ Квітки, писані всуміш по українськи й по російськи. Але справжня літературна діяльність Кв. почалася щойно в 1827 р., коли написав він свою побутову комедію „Приїзжий зі столиці“, (використану М. Гоголем для славнозвісного „Ревизора“), а слідом за тим низку инш. побутових комедій — російських і українських („Дворянскіе выборы“, „Выборы исправника“, „Шельменко писар“, „Шельменко денщик“ і т. д.). В 1832 р. Квітка надрукував свою першу сентиментальну повість з українського селянського життя — „Ганнуся“ написану однак по російськи. Але вже в 1833 р. появилися українські оповідання Кв. „Салдацький патрет“ та кілька инш. дрібничок, писані вже тільки українською мовою, не всуміш із російською. Нарешті, в 1834 р. вийшов І. том його „Малоросійських повістей“ де вміщені були „Маруся“, „Салдацький патрет“ і „Мертвецький великдень“. Се були перші чисто-українські прозаїчні твори в нашій літературі. Після того Кв. написав ще низку українських сентиментальних повістей та гумористично-побутових оповідань, дві українські „опери“. „Сватання на Гончарівці“ й „Щира любов“, дві великі сатирично-побутові повісти російською мовою „Пан Холявський“ та „Пригоди Столбикова“, низку історичних статтей, нарисів, оповідань, переважно з історії Слобожанщини й нарешті кілька популярних творів для народу українською мовою: „Священну історію“, короткий нарис карного права, „Листи до любезних земляків“ тощо. Помер 20.(8.) серпня 1843 року.

Велика історично-літературна вага письменницької діяльности Квітки за-

[1]) Озерянський образ Б. М. — один з найбільше шанованих образів на Вел. Україні; нині знаходиться він у Харкові. Образ сей — зах.-українського писання, коронований. По всій імовірности принесли його на Слоб. Україну переселенці з Зах. України в XVII. ст., коли Слобожанщина заселювалася переважно галичанами, волиняками та подолянами. Образ той шанують і православні й католики.

[2]) М. Каченовський (1775—1842), Українець з походження, вихованець Харків. Колеґіюму, в своїм часі відомий історик і літературний критик, професор Москов. У-ту й редактор журн. „Вѣстник Европы“, в котрім — за його редакторства — містилося чимало й українських річей. З багатьох історичних теорій та гіпотез К-го особливо цікава теорія про цілковито ріжне походження Українців та Великоросів

[3]) Подруже життя Квіток було правдивою „ідилею“. Є відомости, що М. Гоголь у своїх „Старосвіцьких поміщиках“ почасти переніс на Опанаса Івановича та Пульхерію Іванівну деякі риси й образки з подружого життя Квіток.

ГР. КВІТКА-ОСНОВЯНЕНКО

яко релиґійно-консервативний письменник

Нарис характеристики його світогляду.

Літературна творчість і світогляд Квітки, розуміється, сильно звязані з українським письменством XVII.—XVIII. вв. В багатьох творах Кв. панують елементи релиґійно-етичний та сентиментально-ідеалістичний, якими була сильно перенята давніша українська література. В своїх творах сатиричних і гумористичних Квітка теж був у значній мірі продовжателем українських сатириків та гумористів XVIII. в., авторів інтермедій, пародій, сатиричних пісень і т. под. творів, якими так багате українське письменство.

Суспільно-політичні погляди Квітки представляють також ніби дальше продовження й розвиток української суспільно-політичної ідеольоґії XVII.—XVIII. вв., основаної на християнських засадах. Таксамо, як і українські письменники XVIII. в. особливо Гр. Сковорода, Квітка вважав, що в основі суспільних відносин повинні бути релиґійно-етичні засади, і що шлях до направи людства й поліпшення життя людей провадить не через суспільні й політичні зміни, а виключно через моральне удосконалення людей, через переведення християнських засад у всіх сферах життя. В простих і популярних реченнях — у своїх „Листах до любезних земляків“ почасти і в деяких мистецьких творах Квітка висловлював по сути ті самі ідеї, які згодом М. Гоголь виложив у яскравішій формі у „Вибраних місцях з листування з друзями“, а ще пізніше російські та українські, зросійщені релиґійні мислителі розвинули в цілу фільософічну систему.

Виходячи з релиґійних засад свого світогляду, Квітка таксамо як і М. Гоголь був виразним і послідовним **консерватистом**. Він був переконаний, що при всякім суспільно-політичнім устрою, коли тільки люде поступатимуть згідно з християнською наукою, всім буде добре. — Літературна діяльність Кв. припадала як раз на часи політичного протверезіння Европи після „великої“ франц. революції. В жахливих подіях тої революції Европа мала наочну, досвідну лекцію, до яких страшних наслідків доводить здійснення революційних „ідеалів“. Під впливом тої „лекції“ на зміну революційним доктринам Русо, енциклопедистів і т. ин., в самім кінці XVIII. та в першій пол. XIX. в., спершу у Франції, потім і в инш. краях Европи появилися консервативні теорії Сен-Мартена, Ж. де-Местра, Бональда, Галлера, Карамзіна та ин., розвинуті на релиґійній основі. Знайшли вони свій відгук і на Україні, особливо в творах Квітки й М. Гоголя. В основах своїх консервативні ідеї всіх тих письменників безперечно слушні й правдиві; але у подробицях деякі з них, між ними й Квітка та Гоголь, доходили нераз до надто вже крайних висновків. І сі крайности витворили **давніше** навіть певну нехіть до тих письменників, зокрема до Гоголя й Квітки, в очах „широкого круга“ інтеліґенції, перейнятої т. зв. „поступовими“ настроями.

У своїх „Листах до любезних земляків“ Квітка обстоює істнуючий лад і проповідує „землякам“, наддніпр. Українцям, покірність, слухняність та щиру відданість істнуючій владі, тобто російському цареви і його урядникам: „Моліться, пише він, за царя раз-у-раз, лягаючи і встаючи, дома і в церкві, бо „як Бог на небесах, так він у нас на землі“*) Та не лиш моліться, а й слухайте його й поставлених від нього начальників, бо „**інакше вийдуть замішательства й непорядки**“.

*) Се порівнання часто зустрічаємо в консервативних письменників того часу, зокрема у Ж. де-Местра, одного з найвизначніщих ідеольоґів консерватизму, котрий — будучи сардинським послом у Петербурзі на поч. XIX. в. — мав значний вплив на розвій консервативних ідей у Російській державі.

гально відома. Він перший — не тільки на Україні, але в цілій Европі — почав писати оповідання з селянського життя, в котрих змальовував справжній селянський побут, а не сентиментально-романтичні вигадки про селян. Квітка не перетяжував своїх оповідань і повістей побутовим та етноґрафічним матеріялом, як се робили деякі пізніші письменники народницького напряму, але мимо того, своїм вірним і живим змалюванням життя, побуту, вірувань і звичаїв сх.-українського селянства а почасти й инш. верств 1-ої полов. XIX. в. дав цінний матеріял і для української етноґрафії. Історик української етноґрафії акад. М. Сумцов уважав заслуги Кв. на полі етноґрафії так значними, що ставив його поруч з найліпшими фаховими збирачами та дослідниками українських етноґрафічних матеріялів. — Разом з тим Квітка дав у своїх творах взірці сатирично-побутової повісти й родинної хроніки („Похожденія Столбикова“. „Пан Холявскій“) та побутової комедії („Приѣзжій из столицы“, „Шельменко писар“ та ин.), котрі до певної міри послужили зразками для багатьох російських і українських письменників, передовсім для М. Гоголя, С. Аксакова, а почасти навіть для найвизначнішого російського сатирика Салтикова-Щедрина. Особливо багато завдячує Квітці М. Гоголь, котрий дуже багато позичив для свого „Ревизора“ з Квітчиного „Приѣзжаго из столицы“, а для „Мертвых душ или Похожденій Чичикова“ - з Квітчиних „Похожденій Столбикова“ майже до подробиць повторюючи Квітчину повість у деяких місцях „Мертвих душ“, нпр. у сцені з Плюшкиним, сією „фотоґрафією“ Столбикова батька. Спірне давніш питання про залежність творів М. Гоголя від Квітчиних, після праць Баженова, треба вважати остаточно вирішеним. і тепер уже не може бути сумнівів у тім, що Гоголь наслідував Квітку. — Разом із тим Квітка може вважатися родоначальником сентиментально-реалістичної течії в українській і російській літературі, якої представниками потім були М. Гоголь, Ф. Достоєвський, Б. Грінченко, В. Гаршин і багато инш. письменників – Українців, що писали чи то по українськи, чи по російськи. Зокрема, в своїй повісти „Сердешна Оксана“ Кв. порушив проблєм морального відродження людини через каяття й страждання, котрий пізніше в глибшій формі освітлювали инші письменники сентиментально-реалістичного напряму. Своїми історичними оповіданнями й нарисами Кв. прислужився до дослідження майже нероспочатої тоді галузи української історії — минулого Слобожанщини. При тім він постарався вияснити „внутрішну“ історію сього краю; а разом з тим підчеркнув позитивну ролю російськ. держави в історії кольонізації Сх. України, про що забували в більшости українські історики XIX. в., за винятком Куліша й Драгоманова. — Але найбільша історично-літературна заслуга Квітки в тім, що він був першим українським повістярем і взагалі першим українським письменником-прозаїком: Перед Квіткою українське письменство складалося з поезій і драматичних творів, Повістей таксамо як і наукових та публіцистичних творів, писаних українською мовою, не було. Українці з походження — повістярі, публіцисти, історики в II. половині XVIII. й на поч. XIX. в. зачали писати свої твори по російськи, як Наріжний, М. Гоголь, а навіть талановитий автор політично-історичного памфлету „Історії Русів“ Гр. Полетика й баг. инш. Але очевидна річ що без повістей і взагалі без ріжноманітних прозаїчних творів не могло бути справжної літератури, особливо в нових часах, коли повість, оповідання, роман стали головними видами красного письменства. Цілою низкою своїх оповідань і повістей Квітка наочно виказав, що українська мова цілком придатна для мистецької прози в її ріжних родах, дав гарні приклади більших і дрібних сентиминтальних, романтичних, гумористично-побутових, фантастичних та ин. українських повістей, оповідань і нарисів і започаткував таким чином розвиток української повістевої літератури в ріжних напрямах. Разом з тим своїми „Листами до любезних земляків“ поклав початок українській публіцистиці; а инші його писання для народу були першими творами науково-популярної літератури в українсьій мові.

В. М.

—o—

„Людина одержує двояке виховання: одно від родичів і школи, друге — важніще — через свою власну, довголітну, свідому працю над собою“.

Квітка в Галичині

Ширше галицьке громадянство зазнайомилося в перше з Квіткою-Основяненком в 1849 р. Тоді заходом відомого галицького діяча Ів. Борисикевича появився у Львові окремим виданням найкращий твір Квітки: „Маруся“. Видання се попереджає образок Марусі — ґравюра Івана Соммера з Праги. Далі докладна біоґрафія Квітки та дуже прихильна оцінка його писань. При кінці книжки доданий „Словарець“ деяких українських і відповідних їм галицьких, польських та російських слів. На видання се появилася тодіж прихильна бібліоґрафічна замітка І. Б. Г. у „Зорі Галицькій“ (1849 ч. 55). „Маруся“ появлялася в Галичині ще кількома окремими виданнями: 1876, 1877, 1911 р. Крім „Марусі“ появився у Галичині ряд инших Квітчиних творів у 1864, 1872, 1882, 1891, 1916, 1918 р. — всі у Львові та переважно коштом „Просвіти“. Перше збірне (неповне) видання писань Квітки у Галичині видав у Львові в 1878 р. І. Онишкевич у своїй „Рускій Бібліотеці“ (т. II-й). Та найповнійше видання Квітки у Галичині появилося в 1904 — 1905 р. Се відоме 2-томове видання Ю. Романчука у „Руській Письменности“, що її видає львівська „Просвіта“. Видання се вийшло в 1913 р. 2-им накладом.

К.

—o—

Нові книжки

Правда 1 серія. Ч. 6. МОДЕРНА ПРЕСА. Львів 1928. 8° ст. 40. Ціна 50 сот. Видає Марійське Т-во Молоді у Львові.

Є це друге видання книжечки „Пресові завдання“, що містить дві статейки о. В. Мельника і І. Гладиловича, про вагу модерної преси взагалі і про завдання і обовязки католиків відносно своєї преси. З приводу надходячого „місяця католичної преси і книжки“, що відбудеться в січни 1929 р., цей останний випуск серії листків „Правди“ необхідний для кождого священика і католика інтеліґента.

„Кождий гін, сам собі полишений, — сліпий. Також гін до свободи сліпий і коли ухилиться зпід керми розуму, то втягне людину в пропасть. День у день можна зауважувати сумні факти, що пропадає багато молодих людей, котрі фальшиво зрозуміли свободу.“

Ся Квітчина проповідь пошани й вірности російському цареви викликала в новіших часах, в кінці XIX. та на поч XX. в., велике згіршення й обурення серед української інтеліґенції, галицької й наддніпрянської. А разом з тим осуджувано й засаднично суспільно-політичні погляди Квітки. Єфремов нпр. закидав Квітці „громадську низькоокість“, бачив у Квітці „жертву (!) панського походження й становища“ і радив „відкинути всю його моральну науку“ (!). Та очевидна річ, що Єфремов, дивлячись через свої окуляри „поступовости“ й „лібералізму“, не спромігся зрозуміти всі глибини моральних і суспільно-політичних поглядів Квітки, його стремлінь до управильнення суспільних відносин на християнських засадах і особливо його цілком слушних побоювань революційних небезпек і анархії, які мусіли наступити при роспаді ладу та знищенню влади. Віща й глибоко-ніжна душа письменника здрігалася, передчуваючи й уявляючи собі ті страхіття, ту грізну анархію, що завше слідує за політичними завирюхами. І саме через те нащадок українського Гетьмана й багатьох инших визначних українських державних діячів, між ними й „Мазепинців“ Горленків, вихований у традиціях сх.-української старшини, щиро люблячий минуле козацької України, Квітка волів міцну владу чужого монарха, що забезпечувала цілковитий спокій і господарчий та духовий розвиток України, ніж всяку революцію й анархію. За часів Квітки не було ще в Російській державі спеціяльних обмежень та переслідувань української культури. Справа Кирило-Методіївськ. Братства виникла вже кілька років по смерти Квітки; до того ж арештування й засудження членів Братства наступило в наслідок їх політичних, а не культурних змагань. Справжні обмеження та переслідування української культури в Російськ. державі в XIX. ст. почалися щойно в 1860-их рр. Мусимо при тім іще памятати, що Квітка, як і майже вся сх.-українська старшина в 2-ій пол. XVIII. в. та її нащадки в 1-ій пол. XIX. в., не бачив у російськім царі тирана й ворога України. Не забуваймо, що в XVII.—XVIII. вв. роля Російської держави в історії Сх. України, як се яскраво підчеркували Драгоманів та Куліш, була подвійна: Росія нищила українську державність, але рівночасно, лише завдяки союзови з Росією, український нарід одержав можливість кольонізувати й опанувати широкі простори південно-східної України, переважно степові, за котрі боролися Українці більше ніж 1000 літ з ріжними східними, головно кочовими, племенами. В своїх нарисах та оповіданнях з історії Сх. України Квітка з одушевленням росповідає про ті часи, коли переселенці з Зах. України, з ралом в одній руці й зі зброєю у другій, обертали пустинні сх.-українські степи та ліси в культурний, хліборобський край, коли вони мусіли постійно бути готові або відбивати напади татарів, або тікати й ховатися від їх наїздів; росповідає й про незвичайно важну для Слобідської України допомогу Росії в обороні від татар, і далі — про щасливий час, що наступив для Сх. України по зруйнуванню Росією Кримського ханства. Цілком безсторонно і щиро Квітка виказав, що Російська держава дійсно допомогла оберненню південно-східної України в спокійний і культурний край та забезпечила можливість дальшої кольонізації й господарчого розвитку півд.-сх. України.**) **Отся** роля Російської держави у значній мірі й мирила з нею сх.-українську старшину в 2-ій пол. XVIII. в., а потім її нащадків, між ними й Гр. Квітку - в 1-ій пол. XIX. в.

Але в глибині душі пра-правнук Гетьмана Данила Апостола і внук полковника Гр. Квітка, розуміється, мріяв про

**) На сі корисні наслідки українсько-російського союзу й політичного зединення XVII.—XVIII. вв. пізніше ще більш яскраво вказували Драгоманів та Куліш. Але, розуміється, поруч з тими користями, зединення України з Росією принесло Україні й загально знані великі шкоди

Відомий з солідности
МАҐАЗИН НОВОСТЕЙ мужеських і дамських
І. ЗІХЕРА Львів, пл. Капітульна 3. (напроти катедри)
поручає на зимовий сезон великий вибір: **Рукавичок і панчіх,** трикоти Єгера і вовняні реформи, камізельки, пуль-овери, домашні пантофлі. Ціни приступні. Великий вибір ковнірців для Всеч. Духовенства.
356 4-20

НОВИНКИ

Відкрили цінні рукописи досі невідомих поезій Пушкина, м. и. більшу поему „Монах“.

Німецька мова в Альзації. Французька рада міністрів рішила одноголосно перенести з Альзації всіх урядників, котрі не знають німецької мови.

Ілюстрований журнал „Свят“ приніс у ч. 47. фотоґрафію — когута, котрий має нописуватися в Ню-Йорку співами арій з „Кавалерії Рустікана“ і ще до того сам собі акомпанієє на фортепяні...

Помер з голоду в больш. тюрмі секретар Троцького Бутов. Як доносить берлінська преса, сей факт викликав у Росії демонстрації комуністичних робітників за Троцьким.

Одинока українська відливарня дзвонів
Михайла Брилинського
вул. Замарстинівська ч. 41. Телеф. 63-56 (власний дім).

Відливає мельодійні дзвони довільної величини з найліпшого металю о чистім і звучнім голосі, під порукою чистої гармонії, як також витревалости. — Купую розбиті дзвони, на жадання переливаю на нові. Відливаю з усяких металів відливи, як бронзівничі, машинові, будівельні, плоскорізьби, фіґури і т. и. — скоро, солідно і на догідних услівях. 357 4-10

Які афіші найбільше виразні. Урядова анкета переведена недавно в Англії виказала, що найбільше впадає в очи жовтий афіш з чорним друком. Дальше йдуть такі комбінації: зелений друк на білім полі, червоний на білім, синій на білім і т. д. „Чорне на білім“ стоїть геть далеко за тими комбінаціями.

ОПОВІСТКИ

Всіх П. Т. Передплатників, котрі одержали **книжки,** видання У. Х. Організації, просимо ласкаво надсилати **належности** за них, по змозі в як найкоротшому часі. Розвиток української Католицької Акції в руках самих Українців-католиків. Без належного попертя нашої видавничої праці та Акція не зможе розвинутися і не буде в силі сповнити своїх завдань.

Секретаріят УХО у Львові.

ДО ВИДІЛІВ ФІЛІЙ І ЧИТАЛЕНЬ Т-ВА „ПРОСВІТА“.

В останнє пригадується справу виготовлення і переслання звідомлень цілорічної діяльности. Вони потрібні для виготовлення загального звідомлення про теперішний стан освітньої роботи та її досягнень.

Найдалі до дня 15-го грудня ц. р. належить вислати виповнені звідомлення по призначенню. Супроти байдужих поступимо згідно з вимогами статуту Товариства.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові.

КЛИЧУТЬ ВАС! — ВІДГУКНІТЬСЯ!

Наш поклик до надзвичайних датків на ліквідацію фінансової кризи „Рідної Школи“ не проминув безслідно. Українські Товариства, Організації і поодинокі громадяне та громадянки, які найбільше дорожать рідно-шкільними установами, відгукнулися, пересилаючи більші чи менші надзвичайні датки. Датки ці оголошено своєчасно в часописях.

Слідуючі Громадяне й Організації не тільки від себе зложили надзвичайні датки на „Рідну Щколу“, але взивають також других до цього:

Службовики „Центросоюзу“ у Львові кромі складаного шомісячно 1 прц. своїх поборів — жертвували 397·18 зол. на „Рідну Школу“ і взивають всіх приватних службовиків Українців без огляду на те, у кого вони працюють, а в першу чергу кооперативних робітників у Львові і в краю, щоби вони також негайно зложили одноразово на цілі „Рідної Школи“ свій одноденний заробіток.

Повітова Управа „Української Християнської Організації“ в Старім Самборі зложила 34·50 зол. і кличе всі Повітові Управи „Українських Християнських Організацій“ до зложення надзвичайних датків на „Рідну Школу“.

Виділ „Товариства Українських Ветеринарійних Медиків“ в Берні прислав 108·50 чеських корон на збірку між товаришами українськими студентами і кличе всіх товаришів і ветеринарійних лікарів та Т-во українських ветеринарійних медиків „Ватра“ у Львові надсилати надзвичайні датки до „Рідної Школи“. (Слідує цілий ряд інших товариств, кооператив і т. д.

Гол. Управа „Р. Школи“ Львів, Ринок 10.

Рукописів редакція не звертає.

КОНКУРС на орґанізатора-люстратора Кружків „Рідної Школи“ як урядовця Головної Управи. Від компетентів вимагається доброго і ясного стилю, плавної і гладкої вимови для виголошування рефератів і промов та орґанізаційної практики. Платня після умови. Подання враз з особистими документами (свідоцтва, посвідки і т. п.) і curriculum vitae вносити до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові, Ринок ч. 10. до 15. грудня 1928 р.

Головна Управа „Рідної Школи“.

Товариство Бесіда заходом „Секції Помочі Доростаючій Молоді“ при Т-ві Охор. Дітей у Львові улаштовує в неділю дня 2. грудня 1928 р. в год 4 ій попол. в салі Т-ва Бесіди (Народний Дім, Рутовського 20) ВЕЧІР КАЗКИ для дітей своїх членів і їх знайомих від 4—10 літ. Програма: 1) Казка бабуні, 2) Деклямація, 3) Жива Лялька, 4) Спів, 5) Юрза Мурза 6) Фантова льотерія, 7) Король і королева „Міґдала“. Вступ за добровільними датками. По виставі ріжні діточі забави. 365 2—2

Кінотеатр „ВАРШАВА“ в Станиславові, Липова 1. висвітлює: 362 4—4
Від 30. XI. „Пан Тадеуш“.
Від 7. XII. „Дощ рож“.
Від 10. XII. „Спадкоємці Казанови“.

ОГОЛОШЕННЯ

Д-р Володимир Бабій
зубний лікар
Львів, вул. Гетьманська ч. 8.
(біля ресторану Зволінської)
366 **Число телефону 63-24.** 2—2

Др. Марія Криґовська
спец. недуг носа, уший і горла
лічить:
341 **ХИБИ ВИМОВИ** 8—20
(гикання, слухонімоту, гугнявість і т. п.)
Львів, вул. Кльоновича 6. Від 3—5.

БЕЛЬСЬКІ СУКНА — НА ОДЯГИ Й ВЕРХИ — найдешевше в
АЙЗЕНБЕРҐА, БОЇМІВ ч. 18.
Догідні умови для П. Т. урядників (-чок). При оказанню витинка 6 процент опусту.
350 6—10

ЩІТКИ всякого рода
поручає робітня
Маріяна ГРИГОРЧИКА
ЛЬВІВ, Боїмів ч. 1
353 (угол вул. Рутовського) 6—10

свою державність, про „свою хату“, в якій „своя правда, своя сила й воля“... і згадував з мелянхолійно-тужливим смутком і пієтизмом часи державного життя України, таксамо як і Шевченко у прегарній поезії, присвяченій якраз Гр. Квітці („До Основяненка“).

Річ ясна, що горячий дух Шевченка бувби не присвятив Квітці поеми (та ще й такої поеми!) — колиб рахував його до тих, котрих з погордою називав: „підніжки, грязь Москви!“ Інтуіція Шевченкового ґенія вірно говорила йому, що Квітка — дійсний патріот і великий працьовник України. Він казав шанувати російську царську владу, але робив се тому, бо в минувшині бачив і в будуччині передбачав, що український анархізм ще за сильний, щоб могла вдержатися своя влада. Всего того Шевченко міг не розуміти ясно, але очевидно відчував. І тому хоч сам остро ненавидів російський царат, — до Квітки, котрий той царат казав шанувати, звертається з любовою й дуже великим довірям, як до патріота України.

Се одно з найцікавіщих місць у творчости Шевченка і мабуть у творчости великих поетів взагалі.

В кожнім разі Квітка щиро любив свій рідний край, дуже цікавився його минулим, чимало писав про місцеву історію свого краю; нарешті, без галасливих вигуків довершив велике патріотичне діло, поклавши початок українському повістевому та взагалі українському прозаїчному письменству.

Мимо деяких виразних літературних хиб, надмірної сентиментальности й роспатягнутости його повістей і т. д., українські твори Квітки здобули собі незвичайно широке росповсюднення й популярність, особливо на Вел. Україні. Квітка був там безперечно не тільки одним з небагатьох загально-знаних українських письменників, але і найпопулярнішим, після Шевченка, українським письменником. Під той час, коли більшість українських письменників, між ними й Гулак-Артемовський, Руданський, М. Вовчок, П. Мирний, Франко, й навіть Л. Українка, Коцюбинський, Олесь та ин. до 1917—18 рр. залишалися зовсім незнані навіть інтеліґенції на Вел. Україні, за винятком невеликої „національно-свідомої“ її частини, твори Квітки видавано багато разів у великій кількости примірників. Їх читано й під селянською стріхою, і в господі „малоросійського“ „пана“, поміщика, і в родині священика, урядника, міщанина; а Квітчине „Сватання на Гончарівці“ було одною з найбільш улюблених пєс на Вел. Україні. У Грінченка („Перед широким світом“) яскраво змальовано те незвичайно сильне враження, яке робило на селян у 1890-их рр. читання Квітчиної „Марусі“: жаден твір не зворушував їх так глибоко, як „Маруся“! Одна з головних причин великої популярности Квітчиних творів (як по части зазначав уже Грінченко) се щирий ідеалізм Квітки, його горяча віра в добро, та инші симпатичні риси його світогляду, що випливають з християнських настроїв та переконань письменника й осяюють його твори, незавше досконалі з літературно-технічного боку.

Релігійно-етичний ідеалізм і консерватизм се головні риси Квітчиних творів, основа його творчости. В очах „поступової“ критики та „ліберально“ настроєного громадянства сі риси, особливо консерватизм Квітки, були великим „мінусом“. Але нині, у 150-ту річницю уродин Квітки, — по всіх тих „завірюхах“, „непорядках і замішательствах“, яких жахався Квітка і які впали на український нарід в останнє десятиліття, — безперечно настав уже час зрозуміти й належно оцінити перенятого релігійно-консервативними ідеями Гр. Квітку, таксамо, як зрозуміли й оцінили Росіяне Миколу Гоголя дуже близького по поглядах і творчости до Квітки.

В. З.

—o—

Панчохи, трикоти, трикотажі, 335 8—8 білизна дамська і мужеська, торбинки, парасольки, рукавички скарпетки, також ґалянтерія й перфумерія. — Товар першої якости, по дуже низьких цінах продає ново-отворена фірма **„РОЗЦВІТ“ Ф. Ґляйхер, Руська 8.**

ЧАЙ
КАВУ
ВИНА
в найлучших родах — по найдешевших
300 цінах — поручає 15—15
ЕДМУНД РІДЛЬ
Львів, Рутовського 3.
Цінники на жадання безплатно.

ЗДІБНОГО РІЗЬБАРА ОРНАМЕНТАЛЬНОГО пошукує варстат уряджень церковних
362а **ТЕОДОЗІЯ КОМІСАРУКА** 2—5
Станиславів, вул. Круля Яна III. ч. 15.

Йосиф Сметана ГОДИННИКАР
у Львові, вул. Коперника 18.
поручає: **Годинники** стінні й кишенкові з женевських фабрик: *Om·· ι*, Glashütte, Roskopf-и патентовані і т. п., також **вироби зі золота і срібла.** Виконує всякі роботи годинникарські по уміркованих цінах. Замовлення з провінції виконує негайно! 347 7—10

РІК ОСНОВАННЯ 1878.
На осінний і зимовий сезон
поручає наймодніші
КАПЕЛЮХИ І ШАПКИ
Фірма АНТІН КАФКА
Львів, вул. Галицька ч. 4.
Ціни знижені! Вибір великий!
138 43-?

ПЕРЕПЛЕТНЯ Петра ПОДОЛЯКА
ЛЬВІВ, ВУЛ. ЖОВКІВСЬКА ч. 28
приймає всякі церковні роботи, як: Євангелія, Служебники, старі книги, брошурування всіляких накладів, канцеляр. книги, все, що входить в круг переплетничої штуки **по найприступнійших цінах.** Робота солідна і точна. 342 8 ?

ЖУРНАЛИ 354 4-25
КРОЇ
МАНЕКІНИ
поручає фірма
„ЖУРНАЛ“ Львів, пл. Бернардинська 2.

ЦЕРКОВНІ СВІЧКИ ВСЯКОГО РОДА
поручає фабрика
Інж. К. КОТЕЦЬКИЙ і С-ка
Львів 25, Бічна Кульпарківська 9. Тел. 57-43.
331 Жадайте цінників. 10—12

НАДІЙШЛИ З ПАРИЖА ОСТАННІ КРЕАЦІЇ
ОПАСОК — ҐОРСЕТІВ — СТАНИКІВ
ПАНЧІХ — формуючих ноги
ПАНЧОХИ на жиляки
МАҐАЗИН ПАРИЗЬКИХ ҐОРСЕТІВ **„МАЛҐОЖАТА“**
346 **ЛЬВІВ, БАТОРОГО 34/II.** 8-20

СКЛО
ПОРЦЕЛЯНУ
КРИШТАЛИ
поручає 361 3—4
НОВООТВОРЕНИЙ СКЛАД
ОЛЕКСАНДРА ОНИСЬКА
ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 20 (ріг Валової).

Светери, жакети, костюми ґарсонки, камізольки дамські й мужеські, гальки, реформи, панчохи, камаші, штильпи, скарпети і т п.
ПЕРЕРОБЛЮВАННЯ й підроблювання старих трикотажів.
Підношення очок панчіх шовкових і фільдекосових.
Виконує з найліпшого матеріялу дуже старанно й по уміреннх цінах
Трикотарська робітня В. Лібанської
262 **ЛЬВІВ, Баторого 34, (мезанін).** 23—30

МАҐАЗИН І РОБІТНЯ КОНФЕКЦІЇ
та дамських суконь
ЦЕЦИЛІЯ ГАН
Львів, пл. Смольки 1а (напроти кіна „Марисенька“)
325 Поле ші **в сплатах.** 11—20

Одинока у Львові
Робітня ґорсетів
на французький стиль поручає: гумові пояси бедрівки, шліфери, підвязки, бюстоноші, **опаски**, також **реформи менструальні**, реформи трикотові і шовкові тільки у фірмі:
„ҐІҐІЄНА“, Р. Кернер
Львів, Пасаж Міколяша над кіном „Уцеха“
345 Телеф. 51-24. 7—15

ПОРУЧАЄМО НОВО ВІДЧИНЕНУ
ФОТОГРАФІЧНУ РОБІТНЮ
„ДОРА“ ЛЬВІВ,
Словацького 2.
302 1·—20

ПАРОХІЯЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ НА СПЛАТИ.
І-ша бібл. — 58 книжок за 60 зол. платних у 3-місяч. ратах; ІІ-га бібл. 110 книжок за 160 зол пл. у 4 ратах, при чім перша рата 61 зол., проч. р. по 33 зол. Перша бібл. надається для сільських, друга для міських парох. бібліотек. Усі книжки відповідно дібрані й певні щодо змісту. В переплеті І. бібл. 100 зол., ІІ. бібл. 220 зол. — Замісць готівки принимаємо також векслі 3—4 місячні; дочислюємо тоді ще ескoнт. Замовляти: **„Добра Книжка“ — Львів — Lwów, skr. p. 11.** 294 28—50

Продажа на догідні сплати!!
Машини до шиття 264 26—30
Ґрамофони, ровери,
Кружлівки молочарські
та їх складові части, кравецьке приладдя і до ручних робіт. Власна майстерня направ
Александер МАЛИМОН
Львів, ул. Валова, 11 а.

ШАПКИ
КАПЕЛЮХИ
у великім виборі 322 6-12
по низьких цінах
Іван Віттман, :-: **ЛЬВІВ,** :-.
Трибунальська 1.

Найтревальші **ПАНЧОХИ, СКАРПЕТКИ**
ПФАУ, Львів, **РИНОК 19.**
246 б найдешевше, бо вхід через сіни. 49-50

ПОЗІР! ПОЗІР!
Найдешевший цінник блаватних товарів

Ручники сільські з метра	зол.	1·20
„ пікові і дамаст. з метра . .	„	1·70
„ відпасовані	„	1·90
„ „ купелеві . . .	„	2·70
Стирки з метра	„	—·90
Зефіри на сорочки	„	1·80
Димка на підштанці	„	1·70
Оксфорди на сорочки	„	1·30
Полотна й schirting-и	„	1·40
„ на простирала	„	2·75
Простирала 2 метр.	„	5·50
Скатерти з метра	„	5·50
Опалі на біля в ріжних красках . .	„	3·80
Кретони на фіранки	„	1·30
Бархани і флянелі	„	1·70
Флянелі гладкі	„	1·50
Шевіоти на мундурки	„	4·50
Копики діточі	„	4·—

Галицький Маґазин Новостей, Львів, Галицька ч. 15.
Замовлення висилаємо відворотною почтою
351 за посліплатою. 6—10

ВЗУТТЯ мужеське, дамське власного виробу
по дуже низьких цінах поручає 26
першорядна робітня обуви :-: 23 27
ІВАНА МАТИКЕВИЧА Львів, Шептицьких ч. 1 напроти св. Юра.

ШОВКОВІ КОВДРИ,
матераци, фіранки, капи,
найдешевше
у фірми:
Ф. КНАУЕР і СИН
ЛЬВІВ, пл. КАПІТУЛЬНА ч 2
340 напроти катедри. 8—10

П. Т.
Маю честь поручити свою кравецьку фірму
Станислав Курц
у Львові, вул. Баторого ч. 12—14, 4 пов.
в котрій провaджу окремий відділ для Всеч. Духовенства, виконуючи всякі вбрання для П. Т. Отців і цивільні: **Реверенди** всякого роду, верхні окриття, нагортки, плащі, пелерини, порохівники, бунди і т. п., а також нові футра і перерібки футер.
З високим поважанням
Станислав Курц
кравець мужеський і спеціяліст для П. Т. Отців
326 11-20
Львів, вул. Баторого 12—14, 4. пов.

Видає й редагує Комітет У.Х.О. Відвічальний редактор Роман Гайдук. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10